

Přemístění sídla obchodních společností do jiného členského státu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2009 s doporučeními Komise o přemístění sídla obchodních společností do jiného členského státu (2008/2196(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 192, druhý odstavec Smlouvy o ES,
 - s ohledem na články 43 a 48 Smlouvy o ES,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. května 2003 nazvané „Modernizace práva společností a zlepšení správy a řízení společností v Evropské unii – Plán posunout se vpřed“ (KOM(2003)0284),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 21. dubna 2004 ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Modernizace práva společností a zlepšení správy a řízení společností v Evropské Unii - Plán posunout se vpřed“¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2006 o nedávném vývoji a vyhlídkách v oblasti práva společností²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2007 o evropské soukromé společnosti a 14. směrnici v oblasti práva společností o přemístění sídla společnosti³,
 - s ohledem na rozsudky Soudního dvora ve věci *Daily Mail and General Trust*⁴, *Centros*⁵, *Überseering*⁶, *Inspire Art*⁷, *SEVIC Systems*⁸ a *Cadbury Schweppes*⁹,
 - s ohledem na články 39 a 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanovisko Hospodářského a měnového výboru (A6-0040/2009),
- A. vzhledem k tomu, že obchodní společnosti by měly mít možnost požívat svobody usazování v rámci vnitřního trhu, jak je zakotveno ve Smlouvě o ES a vykládáno Soudním dvorem,
- B. vzhledem k tomu, že přeshraniční migrace společností je jedním z klíčových prvků při

¹ Úř. věst. C 104 E, 30.4.2004, s. 714.

² Úř. věst. C 303 E, 13.12.2006, s. 114.

³ Úř. věst. C 263 E, 16.10.2008, s. 671.

⁴ Věc 81/87 *Daily Mail and General Trust* [1988] Sb. rozh. 5483.

⁵ Věc C-212/97 *Centros* [1999] Sb. rozh. I-1459.

⁶ Věc C-208/00 *Überseering* [2002] Sb. rozh. I-9919.

⁷ Věc C-167/01 *Inspire Art* [2003] Sb. rozh. I-10155.

⁸ Věc C-411/03 *SEVIC Systems* [2005] Sb. rozh. I-10805.

⁹ Věc C-196/04 *Cadbury Schweppes* [2006] Sb. rozh. I-7995.

dokončování vnitřního trhu,

- C. vzhledem k tomu, že přemístění sídla obchodní společnosti do jiného členského státu by nemělo způsobit ukončení její činnosti nebo jakékoli jiné přerušení činnosti či zánik její právní subjektivity,
 - D. vzhledem k tomu, že přeshraničním přemístěním sídla by se neměly obcházet právní, sociální a daňové podmínky,
 - E. vzhledem k tomu, že by měla být zaručena práva dalších zúčastněných stran (např. menšinových společníků, zaměstnanců a věřitelů, atd.), jichž se přemístění týká,
 - F. vzhledem k tomu, že by mělo být plně zachováno příslušné *acquis* Společenství, jež stanoví přeshraniční právo na informování zaměstnanců, projednání se zaměstnanci a jejich účast a zajišťuje již existující účastnická práva zaměstnanců (směrnice 94/45/ES¹ a 2005/56/ES²), a vzhledem k tomu, že při přemístění sídla společnosti by tedy nemělo dojít ke ztrátě těchto práv,
 - G. vzhledem k tomu, že předpis, který společnostem ukládá povinnost, aby ponechávaly svá ústředí a sídla ve stejném členském státě, by byl v rozporu s judikaturou Soudního dvora o svobodě usazování, a tudíž by porušoval právní předpisy ES,
1. žádá Komisi, aby na základě článku 44 Smlouvy o ES předložila Parlamentu do 31. března 2009 legislativní návrh směrnice, která stanoví opatření pro koordinaci vnitrostátních právních předpisů členských států za účelem usnadnění přeshraničního přemístění sídla obchodních společností, jež jsou založeny v souladu s právními předpisy členského státu, v rámci Společenství („14. směrnice v oblasti práva obchodních společností“), a žádá, aby byl tento návrh vypracován v rámci interinstitucionálního jednání a s přihlédnutím k níže uvedeným podrobným doporučením;
 2. konstatuje, že v současné době mohou podniky přemístit své sídlo pouze zrušením společnosti a založením nové právnické osoby v cílovém členském státě nebo založením nové právnické osoby v cílovém členském státě a následnou fúzí obou podniků; konstatuje rovněž, že tento postup je spojen s administrativními překážkami, náklady a sociálními dopady a neposkytuje právní jistotu;
 3. upozorňuje na svobodu usazování, kterou podnikům zaručuje článek 48 Smlouvy o ES a jejíž výklad poskytl Soudní dvůr³;
 4. poukazuje na to, že přemístění sídla znamená přemístění dohledu; zdůrazňuje, že v souvislosti s vypracováváním 14. směrnice v oblasti práva obchodních společností o přemístění sídla společnosti do jiného členského státu musí být zaručeno zachování stávajících práv společníků, věřitelů a zaměstnanců a musí být zachována dosavadní rovnováha v řízení společnosti („corporate governance“);

¹ Směrnice Rady 94/45/ES ze dne 22. září 1994 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství (Úř. věst. L 254, 30.9.1994, s. 64).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností (Úř. věst. L 310, 25.11.2005, s. 1).

³ Rozsudek ve věci *Centros*, viz výše.

5. navrhuje, aby byl v nové směrnici uveden odkaz na směrnici 94/45/ES a směrnici 2005/56/ES, aby tak byla při provádění směrnic EU v oblasti práva společností zajištěna koherence a podstata postupů účasti zaměstnanců;
6. zastává názor, že samotnému přemístění sídla musí předcházet vytvoření plánu tohoto přemístění a vypracování zprávy, v níž jsou vysvětleny a zdůvodněny právní a hospodářské aspekty a veškeré důsledky přemístění sídla pro společníky a zaměstnance; zdůrazňuje, že plán přemístění i zpráva musí být včas zpřístupněny všem zúčastněným stranám;
7. s ohledem na Lisabonskou strategii zdůrazňuje pozitivní účinky konkurence v daňové oblasti na hospodářský růst;
8. poukazuje na to, že přemístění sídla by nemělo mít daňové dopady;
9. doporučuje, aby byla zlepšena výměna informací a vzájemné spolupráce mezi daňovými orgány;
10. požaduje transparentnost při provádění nové směrnice v členských státech, a navrhuje proto ohlašovací povinnost členských států vůči Komisi, na jejímž základě musí být podniky, které přemístí své sídlo podle této směrnice, zapsány do evropského obchodního rejstříku; poukazuje na skutečnost, že v zájmu zlepšování tvorby právních předpisů je třeba se při provádění ohlašovací povinnosti do vnitrostátního práva vyvarovat nadbytečných informací, přičemž je však zapotřebí zaručit jejich dostatečný rozsah;
11. potvrzuje, že doporučení jsou v souladu se zásadou subsidiarity a základními právy občanů;
12. domnívá se, že požadovaný návrh nemá žádné finanční dopady;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a připojená podrobná doporučení Komisi, Radě a parlamentům a vládám členských států.

PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: PODROBNÁ DOPORUČENÍ K OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

Evropský parlament žádá Komisi, aby předložila návrh směrnice, který by obsahoval následující body:

Doporučení 1 (dopady přemístění sídla obchodních společností do jiného členského státu)

Přemístění sídla obchodních společností do jiného členského státu by nemělo způsobit ukončení činnosti dotčené společnosti ani žádné přerušení její činnosti či zánik její právní subjektivity; společnost si tedy zachová svou právní subjektivitu, přičemž veškerý majetek, závazky a smluvní vztahy zůstanou nedotčeny. Přemístěním by se navíc neměly obcházet právní, sociální a daňové podmínky. Přemístění nabývá účinnosti dnem zápisu do rejstříku v hostitelském členském státě. Ode dne zápisu do rejstříku v hostitelském členském státě se obchodní společnost řídí právními předpisy tohoto státu.

Doporučení 2 (postup při přemístění sídla uvnitř společnosti)

Vedení nebo představenstvo obchodní společnosti, která má v úmyslu přemístit své sídlo, musí vypracovat návrh přemístění. Tento návrh obsahuje přinejmenším tyto údaje:

- a) právní formu, firma a sídlo obchodní společnosti v domovském členském státě;
- b) předpokládanou právní formu, firma a sídlo obchodní společnosti v hostitelském členském státě;
- c) zakladatelskou listinu/smlouvu a stanovy, které obchodní společnost bude v hostitelském členském státě uplatňovat;
- d) předpokládaný harmonogram přemístění;
- e) datum, od něhož úkony společnosti, jež má v úmyslu přemístit své sídlo, budou pro účely účetnictví považovány za úkony společnosti mající sídlo v hostitelském členském státě;
- f) popřípadě podrobné informace o přemístění ústředí nebo hlavní provozovny;
- g) práva zaručovaná společníkům, zaměstnancům a věřitelům obchodní společnosti nebo příslušná navrhovaná opatření;
- h) v případě, že společnost uplatňuje účast zaměstnanců na svém řízení (tzv. zaměstnanecká participace) a ve vnitrostátních právních předpisech hostitelského členského státu takový systém řízení není upraven, informace o postupech, kterými se zaměstnanecká participace stanoví.

Návrh přemístění se předkládá společníkům a zástupcům zaměstnanců obchodní společnosti k posouzení v dostatečném předstihu před datem konání schůze společníků společnosti.

Obchodní společnost, která má v úmyslu přemístit své sídlo, musí podle platných vnitrostátních právních předpisů a v souladu se směrnicí 68/151/EHS zveřejnit alespoň tyto údaje¹:

- a) právní formu, firmu a sídlo obchodní společnosti v domovském členském státě, jakož i její předpokládanou právní formu, firmu a sídlo v hostitelském členském státě;
- b) rejstřík, do kterého byly vloženy listiny a zapsány údaje uvedené v čl. 3 odst. 2 směrnice 68/151/EHS pro danou společnost, a číslo zápisu v rejstříku;
- c) opatření, na jejichž základě věřitelé a menšinoví společníci obchodní společnosti mohou vykonávat svá práva, a adresa, na níž lze o těchto opatřeních bezplatně získat veškeré informace.

Vedení nebo představenstvo obchodní společnosti, která má v úmyslu přemístit své sídlo,

¹ První směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu článku 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 65, 14.3.1968, s. 8).

vyhotoví rovněž zprávu, v níž vysvětlí a odůvodní právní a hospodářské aspekty návrhu na přemístění a uvede jeho důsledky pro společníky, věřitele a zaměstnance společnosti, není-li dohodnuto jinak.

Doporučení 3 (rozhodnutí valné hromady společníků o přemístění)

Valná hromada společníků schválí návrh na přemístění v souladu se stanovenými pravidly většinou požadovanou k přijetí změn v zakladatelské listině/smlouvě a stanovách podle právních předpisů, které se na společnost vztahují v jejím domovském členském státě.

V případě, že společnost uplatňuje zaměstnaneckou participaci na svém řízení, může valná hromada společníků podmínit přemístění svým výslovným schválením úprav zaměstnanecké participace.

Doporučení 4 (administrativní postup přemístění a ověření)

Domovský členský stát na základě svých právních předpisů ověří, zda postup přemístění proběhl v souladu se zákonem. Příslušný orgán určený domovským členským státem vydá osvědčení o tom, že byly uskutečněny všechny kroky a splněny všechny požadované formality.

Osvědčení, kopie zakladatelské listiny/smlouvy a stanovy, které hodlá obchodní společnost uplatňovat v hostitelském členském státě, a kopie návrhu na přemístění musí být v přiměřené lhůtě předloženy orgánu příslušnému k provedení zápisu do rejstříku v hostitelském členském státě. Tyto dokumenty musí být dostatečné k tomu, aby společnost mohla být v hostitelském členském státě do rejstříku zapsána. Orgán příslušný k provedení zápisu do rejstříku v hostitelském členském státě ověří, zda byly splněny věcné a formální podmínky pro přemístění.

Příslušný orgán v hostitelském členském státě neprodleně uvědomí o zápisu společnosti do rejstříku příslušný orgán v domovském členském státě. Tento orgán v domovském členském státě následně vymaže obchodní společnost z rejstříku.

Zápis do rejstříku v hostitelském členském státě a výmaz z rejstříku v domovském členském státě se zveřejní. Musí být uvedeny alespoň tyto údaje:

- a) datum zápisu do rejstříku;
- b) nové a předchozí číslo zápisu v rejstřících domovského a hostitelského členského státu.

Doporučení 5 (zaměstnanecká participace)

Zaměstnanecká participace se řídí právními předpisy hostitelského členského státu.

Právní předpisy hostitelského členského státu se ovšem nepoužijí:

- a) pokud hostitelský členský stát nestanoví alespoň stejnou míru zaměstnanecké participace, kterou obchodní společnost poskytovala v domovském členském státě, nebo
- b) pokud právní předpisy hostitelského členského státu nepřiznávají zaměstnancům společnosti, která se nachází v jiném členském státě, stejný nárok na výkon práv na účast,

jaký měli tito zaměstnanci před přemístěním sídla.

V těchto případech se přiměřeně použijí ustanovení článku 16 směrnice 2005/56/ES.

Doporučení 6 (třetí osoby, jichž se přemístění týká)

Žádná společnost, vůči níž bylo zahájeno řízení o zrušení, likvidace, řízení z důvodu platební neschopnosti nebo pozastavení plateb či jiná řízení, nesmí získat povolení k přeshraničnímu přemístění svého sídla v rámci Společenství.

Pro účely probíhajících soudních či správních řízení, která byla zahájena ještě před přemístěním sídla obchodní společnosti, se má za to, že sídlo této obchodní společnosti je v domovském členském státě.